

Nachamu Ami- But Has Anything Really Changed?!

1. בראשית פרשת בראשית - נח פרק ו

(ה) וַיֵּרָא יְקֹוֹק כִּי רַבָּה רַעַת הָאָדָם בְּאָרְץ וְכָל יֶצֶר מַחְשַׁבַת לִבּוֹ רָק רַע קָל הַיּוֹם
(ו) וַיִּנְחָם יְקֹוֹק כִּי עָשָׂה אֶת הָאָדָם בְּאָרְץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל לִבּוֹ

2. שמות פרשת כי תשא פרק לב

(יד) וַיִּנְחָם יְקֹוֹק עַל הַרְעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ: פ
(טו) וַיִּפֶן וַיֵּרַד מֹשֶׁה מִן הַהָר וּשְׁנֵי לַחַת הַעֲדַת בְּיָדוֹ לַחַת כְּתָבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם כְּתָבִים:

3. Rav Elchanan Adler YU Torah-To-Go Tisha B'av 5773 Tisha B'Av: Hope in the Face of Sorrow

"Why is the Hebrew word for "consolation" identical with that of "reconsideration?" The answer is because the essence of consolation is the ability to shift perspective—to look at the same reality and to "reconsider," to see it in a different light. While from an earlier perspective, a tragedy might be viewed in stark "black and white" terms—as senseless and meaningless— *nechama* allows for shades of gray, leading one to perceive a silver lining within the depth of the suffering. While a painful void and gnawing questions still remain, the spirit of *nechama* begins to uncover Divine grace, permitting people to discern the hidden hand of Providence underlying the apparent madness, and encouraging them to use the painful experience as an impetus to move forward creatively. In short, *nechama* connotes the ability to reconsider. Although externally nothing may have changed, and things may, on occasion, even seem worse, internally, a transformation has taken place in the meaning that one assigns to this harsh reality."

4. גמרא תענית ל.

כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה

5. Rav Elchanan Adler YU Torah-To-Go Tisha B'av 5773 Tisha B'Av: Hope in the Face of Sorrow

Apparently our Rabbis wished to convey a very profound idea: that the process of mourning for Jerusalem can, in and of itself, produce a therapeutic effect through which one begins to experience a glimpse of Jerusalem's ultimate joy—not at some future time but in the present moment. If the colloquial expression affirms that "seeing is believing," our Rabbis wish to teach us that the converse may be even more valid: "believing is seeing." One who truly mourns for Jerusalem and holds out a constant vision of its former glory is blessed with a premonition of that blissful state for which he so passionately yearns.

6. גמרא תענית כט.

ותניא: אי אפשר לומר בשבעה - שהרי כבר נאמר בעשור, ואי אפשר לומר בעשור - שהרי כבר נאמר בשבעה. הא כיצד? בשבעה נכנסו נכרים להיכל, ואכלו וקלקלו בו שביעי שמיני, ותשיעי סמוך לחשיכה הציתו בו את האור, והיה דולק והולך כל היום כולו, שנאמר (ירמיהו ו) 'אוי לנו כי פנה היום כי ינטו צללי ערב'...

7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תשעה באב ושאר תעניות תקנה:ב

נוהגים שלא להניח תפילין בתשעה באב שחרית, ולא טלית, אלא לובשים טלית קטן תחת בגדיו בלא ברכה, ובמנחה מניחים ציצית ותפילין, ומברכים עליהם.

תקנט:ג

ליל תשעה באב ויומו יושבים בבית הכנסת לארץ עד תפלת מנחה

8. איכה רבה (וילנא) פרשה ד

כתיב) תהלים ע"ט ("מזמור לאסוף אלהים באו גוים בנחלתך", לא הוה קרא צריך למימר אלא בכי לאסוף נהי לאסוף קינה לאסוף, ומה אומר מזמור לאסוף, אלא משל למלך שעשה בית חופה לבנו וסיידה וכיידה וציירה ויצא בנו לתרבות רעה, מיד עלה המלך לחופה וקרע את הוילאות ושיבר את הקנים ונטל פדגוג שלו איבוב של קנים והיה מזמר, אמרו לו המלך הפך חופתו של בנו ואת יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני שהפך חופתו של בנו ולא שפך חמתו על בנו, כך אמרו לאסוף הקב"ה החריב היכל ומקדש ואתה יושב ומזמר, אמר להם מזמר אני ששפך הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים ולא שפך חמתו על ישראל, הדא הוא דכתיב ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה.

9. שמות רבה (וילנא) פרשת פקודי פרשה נא

"אלה פקודי המשכן" אל תהי קורא כן אלא המשכון.

10. משנה ברורה שם:ג

ובמנחה - שאז הציתו אש במקדש ותם עונך במה ששפך הקב"ה חמתו בעצים ואבנים [הגר"א]

11. Rav Joseph B. Soloveitchik, *The Lord is Righteous in all His Ways*, pg. 36-37

Throughout the night and morning of Tishah B'av it had not yet been decided whether to destroy the people or the *Beit ha-Mikdash*. For the entire day of Tishah B'av, the *middat ha-din* apparently kept on arguing that the *hurban Beit ha-Mikdash* was not enough; the people should be destroyed... Until late in the afternoon no one knew, not even the angels, whether *Ha-Kadosh Baruch Hu* was going to destroy His people or substitute the *Beit Ha-Mikdash* for them.

But after *Minhah*, *Ha-Kadosh Baruch Hu* finally decided to take the *mashkon*. Finally, at *Minhah* time, in the late afternoon, rendered his decision that the *Beit ha-Mikdash* would be destroyed but the Jewish people would survive. The very moment that Titus took a torch and set fire to the *Beit ha-Mikdash*, *Kelal Yisrael* knew that *Ha-Kadosh Baruch Hu* had chosen the substitute instead of them. They knew that He had decided to take the building and spare the people. The wood would burn, but the human soul would remain. They knew that He was going to take the collateral or pawn instead of bothering and torturing the real debtor. As a result, *Kinot* are recited only in the morning. In the afternoon, there are no *Kinot*. The entire character of Tisha B'av changes...

And so, as a result, later in the day the mourning becomes more lenient. Paradoxically, the moment of the *Beit Hamikdash* was set afire was the moment of relief. Ironically, *Kelal Yisrael* considered the burning of the *Beit Hamikdash* to be a manifestation that they had actually *won* the judgement... In the afternoon there is *middat ha-hesed*. The *hesed* was not that the *Beit Ha-Mikdash* was saved; on the contrary, the *hesed* was that it was destroyed. The *hurban Beit Ha-Mikdash* was a sign that the Jewish people would survive. As strange as it sounds the *hurban Beit Ha-Mikdash* was seen as a *yeshuah*, a salvation...

In a word, the entire character of Tisha B'av changes between the morning and the afternoon. It moves from a *yom avelut* to a *yom taanit*...Tisha Be'av is a day of limitless sadness and limitless hope and faith. At *Minhah*, the tragedy is intensified, and at *Minhah*, *nehamah* commences. As strange as this may seem, this is *al pi din Halakhah*.

12. תלמוד בבלי מסכת מכות דף כד עמוד ב

שוב פעם אחת היו עולין לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים, התחילו הן בוכין ור"ע מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו, מקום שכתוב בו: (במדבר א) "והזר הקרב יומת" ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה? אמר להן: לכך אני מצחק, דכתיב: (ישעיהו ח) "ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יברכיה", וכי מה ענין אוריה אצל זכריה? אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני! אלא, תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה, באוריה כתיב: (מיכה ג) "לכן בגללכם ציון שדה תחרש [וגו]", בזכריה כתיב: (זכריה ח) "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים", עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה - הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה, עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה - בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו: עקיבא, ניהמתנו! עקיבא, ניהמתנו.

On another occasion they were ascending to Jerusalem after the destruction of the Temple. **When they arrived at Mount Scopus** and saw the site of the Temple, **they rent their garments** in mourning, in keeping with halakhic practice. **When they arrived at the Temple Mount, they saw a fox that emerged from the site of the Holy of Holies. They began weeping, and Rabbi Akiva was laughing. They said to him: For what reason are you laughing? Rabbi Akiva said to them: For what reason are you weeping? They said to him: This is the place concerning which it is written: "And the non-priest who approaches shall die" (Numbers 1:51), and now foxes walk in it; and shall we not weep?**

Rabbi Akiva said to them: **That is why I am laughing, as it is written**, when God revealed the future to the prophet Isaiah: **"And I will take to Me faithful witnesses to attest: Uriah the priest, and Zechariah the son of Jeberechiah"** (Isaiah 8:2). **Now what is the connection between Uriah and Zechariah?** He clarifies the difficulty: **Uriah prophesied during the First Temple period, and Zechariah prophesied during the Second Temple period**, as he was among those who returned to Zion from Babylonia. **Rather, the verse established that fulfillment of the prophecy of Zechariah is dependent on fulfillment of the prophecy of Uriah. In the prophecy of Uriah it is written: "Therefore, for your sake Zion shall be plowed as a field, and Jerusalem shall become rubble, and the Temple Mount as the high places of a forest"** (Micah 3:12), where foxes are found. There is a rabbinic tradition that this was prophesied by Uriah. **In the prophecy of Zechariah it is written: "There shall yet be elderly men and elderly women sitting in the streets of Jerusalem"** (Zechariah 8:4). **Until the prophecy of Uriah with regard to the destruction of the city was fulfilled I was afraid that the prophecy of Zechariah would not be fulfilled**, as the two prophecies are linked. **Now that the prophecy of Uriah was fulfilled, it is evident that the prophecy of Zechariah remains valid.** The Gemara adds: **The Sages said to him, employing this formulation: Akiva, you have comforted us; Akiva, you have comforted us.**

13. Artscroll Introduction to Kinnot pg. XX

...because the very fact that for thousands of years Jews the world over have forgotten about their woes of the present and plunged themselves into an ocean of tears over a Holy Temple that they and their

parents never saw, and lamented over a Holy Land upon which their parents never trod- this is Israel's supreme merit. The very fact that we return to our lament every Tisha B'Av, year after year, shows that we remember what was and lament what was lost, that we do have hope and that our faith is strong. Thus, as the Kinnos end, Jeremiah's accursed birthday is transformed into Mashiach's blessed birthday. Once again the kinnah is exchanged for a mizmor.

14. תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף כז עמוד ב

ואמר רב יהודה אמר רב: כל המתקשה על מתו יותר מדאי על מת אחר הוא בוכה... (ירמיהו כ"ב) "אל תבכו למת ואל תנדו לו", אל תבכו למת יותר מדאי ואל תנדו לו יותר מכשיעור. הא כיצד? שלשה ימים לבכי, ושבעה - להספד, ושליש לגיהוץ ולתספורת. מכאן ואילך אמר הקדוש ברוך הוא: אי אתם רחמנים בו יותר ממני... .

15. רמב"ם הלכות אבל פרק יג

הלכה יא - אל יתקשה אדם על מתו יותר מדאי, שנאמר אל תבכו למת ואל תנדו לו, כלומר יתר מדאי שזהו מנהגו של עולם, והמצער [עצמו יותר] על מנהגו של עולם הרי זה טפש, אלא כיצד יעשה, שלשה לבכי, שבעה להספד, שלשים יום לתספורת ולשאר החמשה דברים.

16. שולחן ערוך יורה דעה הלכות אבילות סימן שצד

סעיף א - אין מתקשין על המת יותר מדאי; וכל המתקשה עליו יותר מדאי, על מת אחר הוא בוכה; אלא שלשה ימים לבכי, שבעה להספד, שלשים לתספורת ולגיהוץ.